

ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

ฉบับที่ 43

เรื่อง อากาศยานเบาพิเศษ

เนื่องจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน มีความประสงค์จะใช้อากาศยานขนาดเบาพิเศษ ทำการบินภายในประเทศ เพื่อภารกิจของทางราชการและประโยชน์ด้านการศึกษา สมควรกำหนด มาตรการควบคุมด้านความปลอดภัยและการปฏิบัติการบินของอากาศยานเบาพิเศษ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้อากาศยานและสาธารณชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 มาตรา 21 มาตรา 33 มาตรา 44 (3) มาตรา 45 และมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. 2497 คณะกรรมการการบินพลเรือน โดย อนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกข้อบังคับเกี่ยวกับอากาศยานเบาพิเศษไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในข้อบังคับนี้

“อากาศยานเบาพิเศษ” หมายความว่า อากาศยานหนักกว่าอากาศ ซึ่งได้รับแรง ยกในการบินส่วนใหญ่จากแรงพลวัตของอากาศและมีน้ำหนักสูงสุดเมื่อบินขึ้นตามที่ระบุไว้ในคู่มือการบิน ไม่เกิน 500 กิโลกรัม

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับของคณะกรรมการการบินพลเรือน

ข้อ 2 อากาศยานเบาพิเศษแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- (1) ประเภทไม่มีกำลังขับเคลื่อน ต้องมีน้ำหนักตัวเปล่าไม่เกิน 75 กิโลกรัม
- (2) ประเภทมีกำลังขับเคลื่อน 1 ที่นั่ง ต้องมีน้ำหนักตัวเปล่า โดยไม่รวมทุ่น หรือ อุปกรณ์ความปลอดภัยที่มีไว้ในสภาวะอันตรายไม่เกิน 160 กิโลกรัม ความเร็วสูงสุดไม่เกิน 55 น็อต ความเร็วร่วงหล่นไม่เกิน 24 น็อต และมีถังเชื้อเพลิงที่มีความจุไม่เกิน 20 ลิตร
- (3) ประเภทมีกำลังขับเคลื่อน 2 ที่นั่ง ต้องมีน้ำหนักตัวเปล่า โดยไม่รวมทุ่นหรือ อุปกรณ์ความปลอดภัยที่มีไว้ในสภาวะอันตรายไม่เกิน 250 กิโลกรัม ความเร็วสูงสุดไม่เกิน 90 น็อต ความเร็วร่วงหล่นไม่เกิน 45 น็อต และมีถังเชื้อเพลิงที่มีความจุไม่เกิน 50 ลิตร

ข้อ 3 อากาศยานเบาพิเศษให้ใช้ทำการบินได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจการของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเพื่อการกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและการฝึกบินเท่านั้น

ในกรณีที่สมาคมหรือมูลนิธิใดประสงค์จะใช้ทำการบินเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจการของ สมาคมหรือมูลนิธิ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมการบินพาณิชย์ก่อน

ผู้ที่ จะทำการบินกับอากาศยานเบาพิเศษที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ นอกจาก จะต้องได้รับใบอนุญาตนักบินแล้วจะต้องเป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคม มูลนิธิ หรือชมรมที่ กรมการบินพาณิชย์เห็นชอบในระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบินแล้ว

อากาศยานเบาพิเศษให้ใช้ทำการบินได้ภายในห้วงเวลา พื้นที่ ความสูงตามเงื่อนไข และกฎการบินที่กรมการบินพาณิชย์กำหนด

ข้อ 4 เครื่องหมายสัญชาติและเครื่องหมายการจดทะเบียนสำหรับอากาศยานเบาพิเศษให้เป็นไปตามข้อบังคับ ฉบับที่ 6 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2500 เว้นแต่เครื่องหมายสัญชาติที่เขียนไว้บนอากาศยานเบาพิเศษให้ใช้ตัวอักษรโรมัน ตัว U นำหน้าเครื่องหมายการจดทะเบียน และเครื่องหมายการจดทะเบียนให้ประกอบด้วยตัวอักษรโรมันหนึ่งตัวและหมู่ตัวเลขอารบิกสองตัวตามที่กรรมการบินพาณิชย์กำหนด

ข้อ 5 ภายใต้บังคับข้อบังคับเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตแก่ผู้ประจำหน้าที่ ผู้ขออนุญาตเป็นนักบินส่วนบุคคลประเภทอากาศยานเบาพิเศษจะต้องมีอายุ สุขภาพร่างกาย ความรู้ และความชำนาญ ดังต่อไปนี้

- (1) อายุ ไม่ต่ำกว่า 17 ปีบริบูรณ์
- (2) สุขภาพร่างกาย มีความสามารถในการมองเห็น การได้ยิน และโครงสร้างร่างกายสมบูรณ์เพียงพอที่จะทำการบินกับอากาศยานเบาพิเศษ
- (3) ความรู้เกี่ยวกับอากาศยานเบาพิเศษ ในเรื่องดังต่อไปนี้
  - ก. ทฤษฎีการบินพื้นฐาน เครื่องวัดประกอบการบิน กฎการบินและอุตุนิยมวิทยา
  - ข. โครงสร้าง เครื่องยนต์ ระบบควบคุม สมรรถนะและข้อจำกัดต่างๆ ของอากาศยานเบาพิเศษ
  - ค. การถอดประกอบ และการซ่อมบำรุงรักษาชิ้นพื้นฐานต่างๆ ตามที่กำหนดในคู่มือของอากาศยานเบาพิเศษ
  - ง. กฎระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ถือใบอนุญาตนักบินเครื่องบินส่วนบุคคล ประเภทอากาศยานเบาพิเศษ
  - จ. การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยและวิธีปฏิบัติในกรณีฉุกเฉิน ซึ่งรวมทั้งการปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลอื่น
- (4) ความชำนาญ
  - ก. ประเภทไม่มีกำลังขับเคลื่อน ได้รับการฝึกบินภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่กรรมการบินพาณิชย์หรือครูการบินที่มีคุณสมบัติตาม ข้อ 6 และสามารถทำการบินได้ หรือแสดงให้เห็นว่าสามารถทำการบินได้
  - ข. ประเภทมีกำลังขับเคลื่อน ได้รับการฝึกบินภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่กรรมการบินพาณิชย์หรือครูการบินที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 และมีชั่วโมงบินไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง โดยมีชั่วโมงบินเดี่ยวไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง และจะต้องทำการบินขึ้นลงไม่น้อยกว่า 45 เที่ยว

ข้อ 6 ผู้ถือใบอนุญาตนักบินหรือผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคลประเภทอากาศยานเบาพิเศษที่จะทำหน้าที่เป็นครูการบินอากาศยานเบาพิเศษจะต้องสามารถสอนความรู้เกี่ยวกับอากาศยานเบาพิเศษตามข้อ 5 (3) และมีประสบการณ์ในการบินกับอากาศยานเบาพิเศษประเภทนั้นๆ มาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง

ข้อ 7 สิทธิและหน้าที่ของผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคล ประเภทอากาศยานเบา พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตแก่ผู้ประจำหน้าที่ และมีสิทธิทำการบิน ถอด ประกอบ ซ่อมบำรุงรักษา รับรองการตรวจ การบำรุงรักษา และการบริการตามปกติของอากาศยานเบาพิเศษ แต่จะใช้สิทธินี้ไม่ได้ ถ้าหากผู้ถือใบอนุญาตมิได้ศึกษาให้ทันสมัยซึ่งข่าวสาร คำแนะนำ และคู่มือที่ปวงเกี่ยวกับการบำรุงรักษา และความสมควรเดินอากาศของอากาศยานเบาพิเศษ

ข้อ 8 ผู้ถือใบอนุญาตนักบินส่วนบุคคลประเภทอากาศยานเบาพิเศษ ต้องปฏิบัติตาม วินัย ดังต่อไปนี้

(1) จะต้องบันทึกรายการในสมุดปฐมเดินทางตามแบบที่กรมการบินพาณิชย์ เห็นชอบทุกครั้งที่ทำการบิน และจะต้องเก็บรักษาไว้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้

(2) จะต้องทำการบินภายในห้วงเวลา บริเวณพื้นที่ ความสูงและเงื่อนไขที่ กรมการบินพาณิชย์กำหนดไว้โดยเคร่งครัด หากไม่แน่ใจในแนวเขตให้สอบถามให้ชัดเจนและให้ถือแนว ในสุดที่แน่ใจสำหรับการทำการบิน

(3) จะต้องไม่ทำการบินในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินและรบกวนความสงบสุขของบุคคลอื่น

(4) จะต้องไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายในระยะเวลา 8 ชั่วโมง ก่อน ทำการบิน

ข้อ 9 ผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดินประเภทสองมีสิทธิตามข้อบังคับเกี่ยวกับ คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตเป็นนายช่างภาคพื้นดิน และสิทธิของผู้ถือใบอนุญาตนายช่างภาคพื้นดิน และมีสิทธิ ถอด ประกอบ ซ่อมบำรุงรักษา รับรองการตรวจ การบำรุงรักษา การบริการตามปกติ และการดัดแปลงเล็กน้อยที่ไม่กระทบกับสมรรถนะการบินของอากาศยานเบาพิเศษ หรือตามที่ได้รับอนุญาต ไว้แล้ว แต่จะใช้สิทธินี้ไม่ได้ ถ้าผู้ถือใบอนุญาตมิได้ศึกษาให้ทันสมัยซึ่งข่าวสาร คำแนะนำ และคู่มือ ที่ปวงเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและความสมควรเดินอากาศของอากาศยานเบาพิเศษ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 12 กันยายน 2539

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประธานคณะกรรมการการบินพลเรือน

